

on vaikeampi kuin yksin, ja hyvät hiihtäjät ovat pakotetut odottamaan huonoja. Lisäksi tulee kiväärin ja varustuksen paino, joka on hyvin tuntuva. Yksityiset miehet ilman muuta kantamusta kuin kivääri voivat hiihtää noin 12 km tunnissa.

E. Poron käyttäminen sotatarkoituksiin.

Pohjoismaissa, kuten Suomessa, jossa talvet yleensä ovat kylmiä ja lumisia, voisi porolaumojen käyttäminen ehkä johtaa erinomaisiin tuloksiin, ei ainoastaan Pohjanperillä, jossa porojen käyttö on yleistä, vaan myös etelässä, jos vaan voitaisiin tyydyttävästi järjestää poron pääravintoaineen, jäkälän, hankinta. Eritoten suksijoukoille soveltuisivat porokuormastot varmaankin parhaiten, porollajo kun ei ole rajotettu mihinkään yleisiin kulku-
reitteihin, vaan voidaan sen avulla kulkea maaperällä, jossa minkään muun vetoeläimen käyttö ei voi tulla kysymykseenkään. Poron pääravinto on, kuten tunnettu, jäkälä, jota ilman se tuskin voi tulla toimeen. Heiniä tai muuta tavallista karjanrehua se ei syö kuin poikkeustapauksissa, ja on sattunut, että poro, jolle ei ole voitu jäkälää antaa, on kuollut nälkään. Sitäpaitsi syö poro myös kuusen naavaa ja kortteita sekä myös puiden lehtiä. Ajoporon voi totuttaa myös leipään. Porojäkälän kasvupaikat ovat Pohjois-Suomen ja Lapin jäkäläkankaat, joilta jäkälä on kesän aikana koottava ja korjattava poron

ravinnoksi. Puristettuina koviin paaluihin voidaan jäkälää helposti kuljettaa tarvitsematta varsin suurta tilaa. Jos sen kuljetus sekä hankinta vaan tyydyttävästi järjestetään, tekee se poron käytön mahdolliseksi Etelä-Suomessakin. Ravinnokseen tarvitsee täysikasvuinen poro 2—3 kiloa jäkälää päivittäin. Seuduissa, joissa jäkälää kasvaa, ei ole tarpeellista kuljettaa sitä mukana, koska poro hankkii sitä itse kaivamalla lumen alta. Poronhoito on helppoa, muutama mies kykenee hoitamaan suurenkin porolauman. 50—60 poroa käsittävän kuormaston ohjaamiseen ja hoitoon tarvitaan vain 3 tai 4 miestä.

Poron vetovoima tiellä ja hyvällä kelillä on 100—150 kiloa, umpihangella ja huonolla kelillä 75—100 kiloa. Päivässä saattaa raskasta kuormaa vetävä poro kulkea hyvällä kelillä 40—50 km, huonolla 30—40 km. Ajoporo, jolla on vaan yksi mies pulkassaan, saattaa kulkea päivässä 100—150 km.

Porolla voisi näin ollen kuljettaa paitsi ampuma-, elin-, y. m. tarpeita, myös konekiväärejä. Hiihtäjälle on konekiväärin vetäminen suksilla perässään usein hyvinkin hankalaa ja raskasta, konekivääriosasto jääkin säännöllisesti muusta hiihtosastosta jällelle. Myöskin osiin erotettavan vuoritykin kulettaminen kävisi näin ollen päinsä. Eikä ainoastaan tavaroitten, vaan myös joukko-osastojen kuljetus poroilla voisi olla mahdollista, jos esim. tulisi tarpeen nopea eteneminen tai saartoliike tai äkkiarvaamaton hyökkäys. Mainittakoon vielä, että venäläiset talvella 1915—16 sotatarpeitten kuljetukseen Kuolasta käyttivät yksinomaan porokuormastoja.

Poronhoito ja porolla ajo vaatii tietenkin suurta harjaantumista. Äkkinäinen ei siihen kykene eikä helposti voi pysyä poron vetämässä pulkassa. Pohjois-Suomessa on kuitenkin tämä taito verrattain yleinen.

Poro on teurastuseläin. Sen liha on hyvän makuista, ja kun poroja voidaan kuljettaa irtonaisina mukana, käy täten myös tuoreen lihan saanti mahdolliseksi. Irtonaisia varaporoja on muutenkin kuljetettava mukana.
